

MODEL CERTIFICIRANJA SLOVENSKE ZELENJAVE – PILOTNI PROJEKT

Joško Livk, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije Igor Škerbot, Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko-gozdarski Zavod Celje

V Sloveniji ugotavljamo, da uvozimo veliko različnih vrst zelenjave, ki se na slovenskem tržišču nato prodaja pod slovenskim poreklom. Zato smo se na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, v okviru ukrepa Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020, v letu 2018 prijavi in uspešno kandidirali na 1. Javnem razpisu za podukrep 16.2 *Podpora za pilotne projekte, ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij.*

Predstavitev projekta

V omenjenem projektu sodeluje še pet partnerjev, in sicer tri kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s tržno pridelavo zelenjave (kmetija Turk z Dolenjske, ki večino pridelane zelenjave proda veletrgovinom; kmetija Kralj iz osrednje Slovenije, ki prodaja zelenjavo na tržnici in kmetija Žaler s Štajerske, ki večino zelenjave proda na domu), Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije – Kmetijsko-gozdarski Zavod Celje in Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto. Na kmetijah, ki smo jih vključili v ta projekt, bomo spremljali pridelavo različnih vrst zelenjave vse do spravila pridelka. Določili bomo način certificiranja pridelkov zelenjave na teh kmetijah preden bo ponujena na tržišču. Pridelke zelenjave bomo certificirali oziroma registrirali z unikatnim modelom in s tem zaščitili pred možnostjo prodaje zelenjave neslovenskega porekla kot pridelka s slovenskim poreklom.

Prenos tega modela na vse zelenjadarske kmetije bo omogočeno z dodelitvijo šifer posameznim vrstam pridelane zelenjave. S tem bo omogočeno lažje spremljanje stanja na področju pridelave slovenske zelenjave za male kupce in za velike trgovske verige. Sistem bi lahko uporabili tudi za namene subvencioniranja in načrtovanja pridelave zelenjave v Sloveniji, za izpolnjevanje ciljev strategije *Zagotovimo si hrano za jutri* in pri izpolnjevanju ciljev programa razvoja podeželja.

Namen in cilji projekta

Namen pilotnega projekta je določiti model certificiranja pridelka različnih vrst zelenjave, ki jo pridelajo slovenske kmetije. Dodelitev šifer posamezni vrsti zelenjave se bo izvedla z namenom ugotovitve stanja pridelovalnih površin posamezne vrste zelenjave.

Splošni cilj projekta je postaviti model za ugotavljanje količin v Sloveniji pridelane zelenjave po posameznih kmetijah ter jo s tem zaščititi pred zlorabami uvožene zelenjave, ki bi se lahko prodajala deklarirana kot pridelana v Sloveniji. S tem sistemom si želimo spodbuditi in pomagati pri večji konkurenčnosti slovenskih zelenjadarskih kmetij, izboljšati in povečati zaupanje slovenskih potrošnikov v slovenske pridelke zelenjave ter posledično vplivati na povečanje zelenjavne samooskrbnosti v Sloveniji.

Pri tem bomo potrjevali izvornost pridelkov različnih vrst zelenjave, ki jih pridelajo posamezne slovenske kmetije, kot slovenski pridelek in ga s tem pomagali zaščititi pred možnostjo prodaje zelenjave neslovenskega porekla kot slovenskega.

S pomočjo vzpostavljenega modela certificiranja pridelkov zelenjave na posameznih kmetijskih gospodarstvih bo v posameznem pridelovalnem letu omogočen vpogled v stanje v pridelavi posameznih vrst zelenjave, tako na nivoju posamezne kmetije kot na nivoju Slovenije.

Rezultati projekta bodo koristili:

- Republikli Sloveniji za načrtovanje strategije razvoja kmetijstva, samooskrbe, Registra kmetijskih gospodarstev, subvencije, PRP-ja in drugega;
- kmetijam, ki pridelujejo zelenjavo, pri odločitvi, kaj bodo pridelovali, ter pri lažji in boljši prodaji pridelka njihove zelenjave;
- trgovcem zaradi možnosti kontinuirane oskrbe z zelenjavo, pridelano v Sloveniji.

Pridelava zelenjave v Sloveniji zahteva zaradi majhnosti kmetij in razdrobljenosti pridelave velikoročnega dela. (Foto J. Livk)

Tržnica je prodajno mesto, kjer mnoge slovenske zelenjadarske kmetije prodajo velik del pridelane zelenjave. (Foto J. Livk)

